

Nr 161.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående fortsatt provisoriskt ordnande av den militära pensioneringen; given Stockholms slott den 25 februari 1926.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 25 februari 1926.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, SCHLYTER, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför:

Med skrivelse den 22 maj 1925 överlämnade 1921 års pensionskommitté betänkande med förslag till militär tjänstepensionslag m. m.

Sedan Kungl. Maj:t genom brev den 12 juni 1925 godkänt riksdagens beslut angående försvarsväsendets ordnande, uppdrogs dels åt försvarsväsendets lönenämnd att avgiva förslag, bland annat, till de ändringar i de militära avlöningsreglementena, som föranleddes av den beslutade omorganisationen av försvarsväsendet, dels åt 1921 års pensionskommitté att verkställa den överarbetning av förenämnda förslag rörande den militära pensione-

ringen, som med hänsyn, bland annat, till berörda omorganisation av försvarsväsendet befunnes erforderlig.

Pensionskommittén har med anledning härav den 11 januari 1926 avgivit reviderat förslag till militär tjänstepensionslag. I en samma dag dagtecknad skrivelse har kommittén yttrat sig rörande de åtgärder, som — i den händelse den föreslagna pensionslagen icke komme att träda i kraft den 1 juli 1926 — enligt kommitténs mening skulle vara erforderliga för ett fortsatt provisoriskt ordnande av den militära pensioneringen i huvudsaklig anslutning till nuvarande bestämmelser.

I anledning av vad 1921 års pensionskommitté i sistnämnda skrivelse anfört hava direktionerna över arméns och flottans pensionskassor var för sig avgivit infortrade förslag till sådana bestämmelser, som enligt direktionernas mening vore oundgängligen erforderliga för ett fortsatt provisoriskt ordnande av den militära pensioneringen.

1921 års pensionskommitté har i sin förenämnda skrivelse den 11 januari 1926 anfört i huvudsak följande.

Enligt den nya försvarsorganisationen skulle vissa nya beställningar tillkomma såväl inom armén som inom marinen, varjämte ett flygvapen skulle organiseras fristående från armén och marinen.

För den händelse den militära tjänstepensionslagen icke komme att träda i kraft den 1 juli 1926, hade kommittén ansett sig böra angiva de åtgärder, som syntes vara erforderliga för ett fortsatt provisoriskt ordnande av den militära pensioneringen. Därvid hade kommittén icke tagit hänsyn till beställningarna av manskaps grad vid marinen (flaggkorpraler och högbåtsmän), enär för dem erforderliga pensionsbestämmelser ej utan rätt stora svårigheter kunde inarbetas i de för marinens personal gällande pensioneringsgrunderna samt för övrigt något ovillkorligt behov av att dessa beställningshavares pensionsfråga omedelbart ordnades ej syntes föreligga.

För ordnandet av den militära pensioneringen i övrigt syntes vara behöfligt att i de föreskrifter, nämligen andra punkten av arméns pensioneringsgrunder och femte punkten av flottans pensioneringsgrunder, vilka innehölle villkoren för erhållande av fyllnadspension och alltså — eftersom rätten till pensionsförbättring inträdde samtidigt med rätten till fyllnadspension — av fulla pensionsförmåner för beställningshavare, införa i sådant hänseende för de nya beställningarna erforderliga föreskrifter.

För den personal, som från armén eller marinen överginge till flygvapnet, syntes rätt böra medgivas att kvarstå såsom delägare i arméns pensionskassa respektive flottans pensionskassa. I fråga om dem, som, utan att dessförinnan tillhöra armén eller marinen i beställning på aktiv stat, erhöle beställning vid flygvapnet, syntes riksdagens medgivande böra utverkas till att arméns pensioneringsgrunder skulle bliva för dem gällande.

Kommittén erinrade vidare, att Kungl. Maj:t genom proposition nr 350 till 1921 års riksdag, i samband med förslag till ny löneroglering för arméns och marinens personal, bland annat, föreslagit riksdagen medgiva,

att vid bestämmande av pension enligt gällande pensioneringsgrunder för beställningshavare, å vilken den föreslagna lönerogleringen vunnit tillämpning, skulle så anses, som om beställningshavaren i sin vid avgången innehavande beställning åtnjutit lön enligt vederbörlig under år 1921 gällande stat; samt

att i fråga om nu nämnd beställningshavare, vilken avginge från beställning i tjänstegrad (tjänsteklass), som före ingången av år 1922 varit uppdelad på skilda löneklasser, eller från beställning, med vilken enligt gällande stat varit förenad rätt till ålderstillägg, skulle vid bestämmandet av pension och pensionsförbättring så anses, som om han vid avskedet tillhört den löneklass, vartill han med hänsyn till fullgjord tjänstetid skolat efter tur hänföres, respektive åtnjutit det antal ålderstillägg, vartill han enligt tjänstårsberäkning skulle varit berättigad, därest för år 1921 gällande bestämmelser fortfarande ägt giltighet.

Ifrågavarande framställning hade av riksdagen bifallits (skrivelse nr 395), och hade Kungl. Maj:t genom brev till de militära pensionskassornas direktorer den 29 juni 1921 givit föreskrifter om bestämmelsernas tillämpande.

Enär pensionsavgifterna enligt gällande pensioneringsgrunder utginge med fyra procent på sammanlagda beloppet av pension och fyllnadspension, men ej på pensionsförbättringen, utgjorde nyssnämnda bestämmelser även den hittillsvarande grunden för pensionsavgifternas beräkning.

Beräkningen såväl av pensionsförmånen — omfattande dels pension och fyllnadspension, dels pensionsförbättring — som av pensionsavgifter skulle alltså på grund av dessa bestämmelser hänföra sig till de under år 1921 gällande staterna. Emellertid hade sedermera den ändring häri vidtagits, att enligt beslut vid 1922 års riksdag, promulgerat genom kungörelse den 15 juni 1922 (nr 336) med grunder för pensionsförbättring åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen, sammanlagda beloppet av pension, fyllnadspension och pensionsförbättring bestämts till *ett* belopp för samtliga beställningar, tillhörande samma lönegrad. Slutsumman av pensionsförmånen, i den mån pensionsförbättring däri inginge, vore därför numera oberoende av 1921 års lönestater, varemot beräkningarna av pension och fyllnadspension samt, vad som vore av särskild betydelse, av pensionsavgifter fortfarande hänförde sig till nämnda lönestater. Dessa beräkningar grundade sig alltså på inom vederbörande truppförband uppgjorda fiktiva personalstater, avseende vissa beställningars (kaptens, löjtnants och sergeants) inom officers- och underofficerskårerna förmodade uppdelning på de enligt 1921 års lönestater befintliga löneklasserna inom dessa lönegrader, eller beträffande vissa civilmilitära beställningar den ordning, i vilken enligt de äldre avlöningsbestämmelserna ålderstillägg skulle tilldelats beställningshavarna. För beställningar, som enligt det från och med år 1922 gällande avlöningsreglementet erhållit förbättrad ställning i avlöningshänseende, t. ex. för beställningar tillhörande lönegraderna O 7 och Uo 4, utginge pensionsavgifterna fortfarande med enligt för de äldre, lägre lönerna beräknade belopp.

Över huvud taget företedde de nuvarande pensionsavgifterna stora ojämnheter inom de olika lönegraderna, beroende på den omplacering i avlöningshänseende, som det nya avlöningsreglementet i flera fall medfört. Sålunda kunde pensionsavgifterna för beställningar med lika stora sammanlagda pensionsförmåner rätt väsentligt växla i storlek, exempelvis inom lönegraden O 3 (pension 3,990 kronor) från 76 kronor 80 öre till 108 kronor 80 öre; inom lönegraden Uo 2 (pension 1,910 kronor) utginge tre olika pensionsavgifter, 31 kronor 20 öre, 36 kronor och 40 kronor; för lönegraden C 12 (pension 5,000 kronor) växlade pensionsavgifterna från 96 till 144 kronor. I vissa fall vore för högre lönegrad, där alltså pensionsförmånen vore större än för beställning tillhörande lägre lönegrad, pensionsavgiften mindre än inom den lägre lönegraden. Sålunda vore exempelvis för lönegraderna Uo 4 och Uo 3 (pensionsbelopp resp. 2,580 och 2,250 kronor) pensionsavgifterna i vissa fall 40 kronor inom den förra och 43 kronor 78 öre inom den senare lönegraden.

Liknande förhållanden inträffade i fråga om lönegraderna C 2 och C 1, C 12 och C 11, m. fl. Lika stora pensionsavgifter för olika stora pensionsförmåner vore ofta förekommande, såsom för vissa beställningar tillhörande lönegraderna O 7 och O 6, Uo 4, Uo 3 och Uo 2, C 8, C 7, C 6, C 5 och C 3, m. fl. Tydligt syntes alltså vara, att ifrågasvarande grund för beräkning av pensionsavgifterna ej verkade tillfredsställande ens under nuvarande organisation, som dock fortfarande vore i huvudsak överensstämmande med organisationen år 1921.

Vad beträffade de i pensionsförmånerna ingående beloppen av kassapension och fyllnadspension, d. v. s. pensionen frånsett pensionsförbättring, skulle det kunna ifrågasättas att i särskilt stadgande angiva, huru nämnda förmåner skulle i framtiden beräknas. Emellertid hade denna fråga praktisk betydelse endast i de fall, där beställningshavare vid avgång från tjänsten kunde vara berättigad till kassapension men ej till fyllnadspension eller han på grund av föreskrifterna i flottans pensioneringsgrunder ej vore berättigad till fyllnadspension, på grund av att han åtnjöte lön på rikets stat eller pension från andra allmänna medel än dem, som vore anvisade för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar.

Enär sådana pensioneringsfall emellertid endast vore mycket undantagsvis förekommande, hade kommittén ej ansett annan särskild åtgärd vara av denna anledning påkallad, än att medgivande borde utverkas av riksdagen, att Kungl. Maj:t, därest fråga skulle uppkomma om storleken av kassapension i visst fall, finge bestämma beloppet.

Vad grunderna för beräkningen av pensionsavgifternas storlek beträffade, syntes särskilda bestämmelser i sådant avseende vara oundgängligen behöfliga. Då antalet beställningshavare inom de olika lönegraderna vid truppförbanden enligt den nya organisationen bleve helt annat än enligt 1921 års stater samt vissa truppförband ävensom flygvapnet bleve helt nyorganiserade, kunde nämligen en uppdelning av beställningarna på olika löneklasser med ledning av den uppdelning, som förefunnits år 1921, omöjligen verkställas. Det syntes alltså vara nödvändigt, att i detta fall riksdagens medverkan erhöles till en ändring av nuvarande bestämmelser.

Härvid syntes lämpligen icke annat kunna ifrågakomma, än att avgifterna sattes till visst belopp för varje lönegrad. Enär pensionsförmånerna numera, såsom förut erinrats, enligt 1922 års kungörelse angående pensionsförbättring vore lika, funnes ingen anledning att, då omständigheterna nödvändiggjorde en ändring i sättet för pensionsavgifternas beräkning, fortfarande hava olika pensionsavgifter för olika beställningar inom samma lönegrader.

De pensionsavgifter, som enligt kommitténs mening lämpligen kunde provisoriskt fastställas för de särskilda lönegraderna, framginge av följande tabell:

Löne-grad.	Löne-plan.	Beställning enligt 1921 års stater.	Pensions-förmåner.	Nuvarande pensions-avgift.	Föreslagen pensions-avgift.
			Kronor.	Kronor.	Kronor.
1:a	O.	Underlöjtnant	1,600	28 80	30
2:a	»	Löjtnant av 2:a klassen	2,580	40 —	54
»	»	» » 1:a »	2,580	48 —	
3:e	»	Kapten av 2:a klassen	3,990	76 80	108
»	»	» » 1:a »	3,990	108 80	
4:e	»	Major m. fl.	4,700	128 —	132
5:e	»	Överstelöjtnant m. fl.	4,950	144 —	144
6:e	»	Överste m. fl.	6,250	180 —	192
7:e	»	(Brigadchef m. fl.)	6,880	180 —	216
8:e	»	Arméfördelningschef m. fl.	7,500	240 —	240
1:a	Uo.	Underofficer av 3:e graden	1,620	28 80	30
2:a	»	Sergeant av 2:a klassen	1,910	31 20	36
»	»	» » 1:a »	1,910	36 —	
»	»	Underofficer av 2:a graden	1,910	40 —	45
3:e	»	Fanjunkare	2,250	40 —	
»	»	Flaggunderofficer m. fl.	2,250	43 78	54
4:e	»	(Förvaltare utan ålderstillägg)	2,580	40 —	
»	»	(» med »)	2,580	48 —	30
1:a	C.	Förrådsvaktmästare	1,610	36 —	
2:a	»	Poliskonstapel utan ålderstillägg	1,880	24 —	36
»	»	» » med 3 »	1,880	36 —	
3:e	»	Polisöverkonstapel utan ålderstillägg	2 010	36 —	39
»	»	» » med 3 »	2 010	48 —	
4:e	»	Verkmästare av 2:a klassen utan ålderstillägg	2,310	36 —	48
»	»	» » » » med »	2,310	40 —	
5:e	»	Tygförvaltare » » » utan »	2,450	40 —	51
»	»	» » » » med 2 »	2,450	48 —	
6:e	»	Tygverkmästare m. fl. utan »	3,000	40 —	72
»	»	» » » » med »	3,000	54 40	
»	»	Departementsskrivare m. fl. utan »	3,000	48 —	80
»	»	» » » » med 2 »	3,000	80 —	
7:e	»	Fortifikationskassör » utan »	3,050	48 —	75
»	»	» » » » med 2 »	3,050	80 —	
8:e	»	Bataljonsveterinär	3,100	76 80	78
»	»	Öververkmästare utan ålderstillägg	3,100	48 —	
»	»	» » med 2 »	3,100	80 —	108
9:e	»	Bataljonsläkare m. fl.	3,990	108 80	
»	»	Mariningenjör av 2:a graden	3,990	96 —	120
10:e	»	Marinläkare av 1:a graden utan ålderstillägg	4,200	108 80	
»	»	» » » » med 2 »	4,200	128 —	132
»	»	Mariningenjör av 1:a graden, 2:a löneklassen ...	4,200	114 —	
11:e	»	Regementsläkare m. fl.	4,700	128 —	144
12:e	»	Tygingenjör m. fl. utan ålderstillägg	5,000	96 —	
»	»	» » » » med »	5,000	112 —	156
»	»	Mariningenjör av 1:a graden, 1:a löneklassen ...	5,000	144 —	
13:e	»	Fältläkare m. fl.	5,300	144 —	180
»	»	Marindirektör av 2:a graden	5,300	160 —	
14:e	»	Överfältläkare m. fl. utan ålderstillägg	6,000	169 60	180
»	»	» » » » med »	6,000	188 80	
»	»	Marindirektör av 1:a graden	6,000	180 —	192
15:e	»	Marinöverläkare	6,250	180 —	
16:e	»	Generalfältläkare	7,500	240 —	240

Häraf framginge, att avgiftsbeloppens bestämmande efter lönegrad visserligen i allmänhet skulle medföra någon ökning i avgifterna, särskilt för de yngre innehavarna av beställningar, som i 1921 års stater varit uppdelade i två löneklasser, eller som där varit förenade med ålderstillägg. Kommittén hade emellertid ej funnit den årliga avgiftsökning, som härigenom skulle drabba dessa beställningshavare, utgörande t. ex. 31 kronor 20 öre för kap-

tener, 4 kronor 80 öre för sergearter vid armén och 48 kronor för tyg- och fabriksingenjörer, vara av den betydelse, att man därför ej nu skulle genomföra den förenkling, som ett sådant beräkningssätt tydligen medförde, desto hellre som detsamma innebure större rättvisa med hänsyn till att pensionsförmånerna för beställningshavare tillhörande samma lönegrad numera vore lika.

Att däremot vid ett provisoriskt ordnande av frågan höja pensionsavgifterna i vidsträcktare mån hade kommittén ej ansett vara lämpligt, utan syntes den höjning av pensionsavgifterna, som erfordrades för att bringa dem i full överensstämmelse med vad civila befattningshavare i motsvarande löneställning erlade, böra genomföras först i samband med en mera definitiv pensionsreglering.

Vissa tilläggsbestämmelser vore vidare erforderliga för beställningshavare, som åtnjöte avlöning enligt bestämmelserna i 3 kap. av avlöningsreglementet. Sålunda syntes för marinöverdirektör, vilken enligt 35 § åtnjöte arvode med årligt belopp av 16,000 kronor, vilket ej vore avpassat efter viss lönegrad på någon av löneplanerna, och för vilken beställning beloppet av pensionsförbättring ej vore fastställt, pensionsavgiften böra bibehållas vid sitt nuvarande belopp, 240 kronor.

Direktionernas
förslag.

Direktionernas förslag ansluta sig i huvudsak till pensionskommitténs framställning. Sålunda hava jämväl direktionerna föreslagit intagande i respektive pensioneringsgrunder av bestämmelser rörande pensionsåldrar för nytillkomna beställningar, och hava i sådant hänseende i allmänhet upptagits samma åldrar, som av kommittén angivits i dess överarbetade förslag till ny tjänstepensionslag. Emot kommitténs förslag beträffande bestämmandet av pensionsavgifter hava direktionerna icke haft något att erinra. I fråga om personalens vid flygvapnet pensionering har direktionen över arméns pensionskassa framhållit, att denna personal genom delaktighet i arméns pensionskassa också bleve delägare i arméns nya änke- och pupillkassa och att, då risken för dylik personal ur denna kassas synpunkt vore en helt annan än för arméns personal, detta torde komma att medföra ökade anspråk på statsbidrag till kassan för denna personal.

Direktionen över arméns pensionskassa har för sin del ansett sig böra föreslå särskilda bestämmelser, huru de i pensionsförmånerna ingående beloppen av kassapension och fyllnadspension skola beräknas. Nämda direktion har i berörda avseende anfört följande.

Till en början ville direktionen erinra, att en delägare i arméns pensionskassa enligt reglementet för samma kassa den 26 februari 1904 förutom den årliga avgiften hade att erlägga retroaktivavgift och i vissa fall flerstegsavgift och expektansavgift, för vilka avgifters beräkande kassapensionen i arméns pensionskassa vore grundläggande, att delägare vid avgång ur tjänst på grund av 6. eller 8. punkten i pensioneringsgrunderna för armén utan vidare endast hade rätt i förra fallet till pension och fyllnadspension uppgående till lörens hela belopp och i senare fallet till pension av statsmedel till belopp motsvarande pension och fyllnadspension i den tjänst, han innehade, samt att delägare jämlikt 48 § 3 mom. i arméns pensionskassas reglemente kunde efter 25 tjänstår efter 20. åldersåret avgå ur tjänst med rätt till klasspension från arméns pensionskassa i regel vid uppnådda 50 års ålder.

I anledning härav ansåge direktionen, att under provisorietiden pensions-

förmånernas uppdelning i kassapension och fyllnadspension måste bibehållas och i anledning härav de nytillkomna beställningarna klassificeras å arméns pensionskassas pensionsstat, varom direktionen komme att i särskild skrivelse göra framställning.

Då vidare den årliga tjänstepensionsavgiftens belopp av kommittén föreslagits att under provisorietiden skola för de olika lönegraderna i det militära avlöningsreglementet utgå i regel med samma belopp, som hittills utgått för motsvarande militära beställningar enligt 1921 års stater i högsta klass och för motsvarande civilmilitära beställningar enligt 1921 års lönestater med högsta ålderstillägg, borde även för bestämmande av pension och fyllnadspension under provisorietiden åt innehavare av sådan beställning, som återfunnes i 1921 års stater och å vilken den från och med år 1922 gällande löneregleringen vunnit tillämpning, så få anses, som om han åtnjutit lön i högsta klass enligt vederbörlig under år 1921 gällande stat eller beträffande civilmilitära beställningshavare lön med högsta ålderstillägg enligt 1921 års stat.

Beträffande åter de enligt den nya försvarsordningen nytillkomna beställningarna borde dessas innehavare i fråga om bestämmande av pension och fyllnadspension under provisoriet i allmänhet få anses vid avgången innehava samma lön enligt 1921 års stater, som innehavare inom samma lönegrad av sådan beställning, som återfunnes i 1921 års stater, ansåges vid avgången innehava. För tydlighets skull borde dock för var och en av dessa nytillkomna beställningar den fiktiva lönen, varå pension och fyllnadspension för dem skulle grunda sig, till beloppet bestämmas.

Då frågan om definitiv pensionsreglering för den militära personalen ännu icke befinner sig i det läge, att den kan underställas statsmakternas prövning, torde det vara nödvändigt att fortfarande jämväl under nästkommande budgetår provisoriskt ordna den militära pensioneringen. I sådant avseende äro vissa åtgärder erforderliga med hänsyn till den nya försvarsorganisationens genomförande.

Departements-
chefen.

Såsom framgår av redogörelsen för pensionskommitténs framställning, föreskrevs i samband med den år 1921 beslutade militära löneregleringen, att vid bestämmande av pension enligt gällande pensioneringsgrunder för beställningshavare, å vilken löneregleringen vunnit tillämpning, skulle så anses, som om beställningshavaren i sin vid avgången innehavande beställning åtnjutit lön enligt vederbörlig under år 1921 gällande stat, samt att i fråga om nu nämnd beställningshavare, vilken avginge från beställning i tjänstegrad (tjänsteklass), som före ingången av år 1922 varit uppdelad på skilda löneklasser, eller från beställning, med vilken enligt år 1921 gällande stat varit förenad rätt till ålderstillägg, skulle vid bestämmandet av pension och pensionsförbättring så anses, som om han vid avgången tillhört den löneklass, vartill han med hänsyn till fullgjord tjänstetid skolat efter tur hänföras, respektive åtnjutit det antal ålderstillägg, vartill han enligt tjänstårsberäkning skulle varit berättigad, därest för år 1921 gällande bestämmelser fortfarande ägt giltighet. Genom kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) har sedermera sammanlagda förmånen av kassapension, fyllnadspension och pensionsförbättring för varje särskild lönegrad fixerats till visst belopp, vadan alltså summan av pensionsförmånerna gjorts oberoende av 1921 års stater.

Beräkningen av kassapension och fyllnadspension samt av pensionsavgifter — vilka sistnämnda enligt gällande bestämmelser utgå med viss procent å summan av kassapension och fyllnadspension — hänför sig däremot fortfarande till 1921 års lönestater. Ifrågavarande beräkningsgrund är emellertid, såsom pensionskommittén närmare påvisat, i och med den nya försvarsorganisationens ikraftträdande icke längre för alla fall användbar. I anledning härav har kommittén funnit särskilda föreskrifter rörande pensionsavgifternas beräknande erforderliga och i sådant hänseende föreslagit en till beloppet bestämd avgift för varje lönegrad. I fråga om de jämkningar i förhållande till nu utgående pensionsavgifter, som förslaget innebär, hänvisar jag till den förut lämnade redogörelsen för kommitténs framställning. Vad kommittén sålunda föreslagit har biträts av direktionerna över arméns och flottans pensionskassor. Beträffande behovet av nya bestämmelser, huru beloppen av kassa- och fyllnadspension skola beräknas, har pensionskommittén, med hänsyn till att det enligt kommitténs uppfattning i detta avseende allenast skulle kunna bli erforderligt att i vissa undantagsfall känna beloppet av kassapension, ansett tillfyllest, att Kungl. Maj:t erhöle riksdagens medgivande att i dylika fall bestämma beloppet av sådan pension. Direktionen över flottans pensionskassa synes hava delat denna uppfattning. Däremot har direktionen över arméns pensionskassa hemställt om meddelande av generella föreskrifter jämväl i nu berörda hänseende.

Mot pensionskommitténs förslag beträffande pensionsavgifternas belopp har jag icke något att erinra. Vad angår beräkandet av kassapension och fyllnadspension, håller jag i likhet med direktionen över arméns pensionskassa före, att bestämmelser härom icke lämpligen kunna helt undvaras. Sådana torde nämligen vara nödvändiga, bland annat, för att i anslagshänseende hålla utgifterna för de olika pensionsförmånerna åtskilda. Föreskrift synes därför böra utfärdas av innehåll, att vid bestämmandet av kassapension och fyllnadspension skall så anses, som om beställningshavaren i sin vid avgången innehavande beställning åtnjutit lön enligt vederbörlig under år 1921 gällande stat, i förekommande fall uti högsta löneklass eller, beträffande civilmilitär personal, med högsta ålderstillägg. Därest utöver denna föreskrift ytterligare bestämmelser i nu förevarande avseende skulle med hänsyn till de av pensionskommittén berörda, undantagsvis förekommande pensioneringsfallen eller eljest visa sig behöfliga, torde Kungl. Maj:t böra äga att meddela dylika bestämmelser.

I fråga om flygvapnets personal innebär pensionskommitténs förslag, att beställningshavare, som från armén eller marinen överflyttas till flygvapnet, skall erhålla rätt att kvarstå såsom delägare i arméns respektive flottans pensionskassa, samt att arméns pensioneringsgrunder skola bli gällande för dem, som utan att förut hava tillhört armén eller marinen erhålla beställningar vid flygvapnet. För egen del har jag intet att invända mot vad sålunda föreslagits. I detta sammanhang torde böra erinras, att Kungl. Maj:t i tidigare avlåten proposition till riksdagen (nr 70) angående utsträckt tillämpning av de militära avlöningsreglementena m. m. föreslagit, att vad i

officersavlöningsreglementet stadgas beträffande där avsedda beställningshavare skall i tillämpliga delar gälla för motsvarande beställningshavare vid flygvapnet.

Såväl pensionskommittén som direktionerna över pensionskassorna hava föreslagit, att andra respektive femte punkten i de för arméns respektive marinens personal gällande pensioneringsgrunderna skulle kompletteras med bestämmelser angående pensionsålder för i den beslutade organisationen upptagna nya beställningar. Med anledning härav vill jag framhålla, att åtskilliga av dessa beställningar icke äro uppförda i de för budgetåret 1926—1927 föreslagna staterna, samt att av de övriga några äro avsedda att under sagda budgetår allenast uppehållas på förordnande. Det torde vidare kunna förutsättas, att de nya beställningar, vilka äro upptagna i de för nämnda budgetår föreslagna staterna, icke komma att besättas med personer, som redan under samma budgetår uppnå pensionsålder. Något direkt behov att nu fastställa pensionsålder för ifrågavarande nya beställningar synes alltså knappast föreligga. Härtill kommer, att de föreslagna pensionsåldrarna i regel hämtats från pensionskommitténs nyligen avgivna reviderade förslag till militär tjänstepensionslag, över vilket förslag vederbörande myndigheter ännu icke yttrat sig, samt att delade meningar synas kunna råda beträffande pensionsåldern i vissa av de fall, varom här är fråga. Att föregripa den vidare utredningen i detta avseende torde vara olämpligt. Med hänsyn till här anförda omständigheter har jag icke ansett mig kunna nu tillstyrka ett fastslående av pensionsåldrarna för ifrågavarande beställningar.

De provisoriska bestämmelser rörande den militära pensioneringen, som jag enligt vad förut nämnts funnit mig böra förorda, torde böra träda i kraft den 1 juli 1926.

Under åberopande av vad jag nu anført får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att, i avseende å den militära pensioneringens provisoriska ordnande tillsvidare från och med den 1 juli 1926, besluta,

att beställningshavare, vilka äro delägare i arméns eller flottans pensionskassa och å vilka avlöningsreglementet den 29 juni 1921 (nr 388) för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid armén och marinen är tillämpligt, skola erlägga pensionsavgifter till följande belopp för helt år räknat, nämligen den, som åtnjuter lön eller arvode i

1:a lönegraden å löneplanen för officerare.....	30 kronor
2:a » » » » »	54 »
3:e » » » » »	108 »
4:e » » » » »	132 »
5:e » » » » »	144 »
6:e » » » » »	192 »
7:e » » » » »	216 »
8:e » » » » »	240 »
1:a » » » » underofficerare	30 »
2:a » » » » »	36 »
3:e » » » » »	45 »
4:e » » » » »	54 »

1:a lönegraden å löneplanen för civilmilitär personal m. fl.	30 kronor
2:a » » » » » » » »	36 »
3:e » » » » » » » »	39 »
4:e » » » » » » » »	48 »
5:e » » » » » » » »	51 »
6:e » » » » » » » »	72 »
7:e » » » » » » » »	75 »
8:e » » » » » » » »	78 »
9:e » » » » » » » »	108 »
10:e » » » » » » » »	120 »
11:e » » » » » » » »	132 »
12:e » » » » » » » »	144 »
13:e » » » » » » » »	156 »
14:e » » » » » » » »	180 »
15:e » » » » » » » »	192 »
16:e » » » » » » » »	240 »
samt marinöverdirektör	240 » ;

att vid bestämmande av pension och fyllnadspension för beställninghavare, å vilken förenämnda avlöningsreglemente den 29 juni 1921 för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid armén och marinen är tillämpligt, skall så anses, som om beställningshavaren i sin vid avgången innehavande beställning åtnjutit lön enligt vederbörlig under år 1921 gällande stat, med iakttagande av att beställningshavare, vilken avgår från beställning, som före ingången av år 1922 var uppdelad på skilda löneklasser, eller från beställning, med vilken enligt nämnda stat var förenad rätt till ålderstillägg, skall anses hava vid avgången tillhört högsta löneklass, respektive åtnjutit högsta ålderstillägg;

att, där behov eljest uppstår av bestämmelser rörande beloppet av pension eller fyllnadspension, Kungl. Maj:t må äga att meddela sådana bestämmelser; samt

att personal, som från armén eller marinen övergår till flygvapnet, må kvarstå såsom delägare i arméns pensionskassa respektive flottans pensionskassa, ävensom att i avseende å annan personal, som erhåller beställning vid flygvapnet, må tillämpas de för arméns personal gällande pensioneringsgrunder.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fritz Dahlborn.